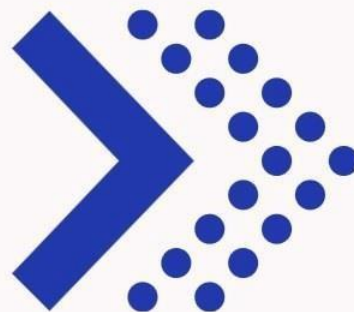

Deset ideja o korišćenju AI u nastavi

Ilustracija generisana pomoću Imagebot.ai

Deset ideja o korišćenju veštačke inteligencije (AI) za podršku učenicima u učenju, zajedno s predloženim smernicama za podučavanje, nalaze se dostupne u resursima *Centra za nastavu i učenje Univerziteta Oksford* (Centre for Teaching and Learning, University of Oxford - wwwctl.ox.ac.uk). Kako je ova oblast kod nas još uvek malo ili tek u naznakama poznata, a opterećena nizom predrasuda, kao i svaka novina, evo nekih delova rada, sažetka objašnjenja o načinima na koje generativna veštačka inteligencija može podržati učenike u učenju:

1. Razvoj kritičkog razmišljanja i procena pouzdanosti informacija

Učenici mogu koristiti generativnu veštačku inteligenciju da uporede rezultate na istu temu kroz različite upite ili alate. Na taj način uče o ograničenjima veštačke inteligencije, uključujući mogućnost dezinformacija i pristrasnosti. Proučavanje generisanih rezultata razvija kritičko razmišljanje i pomaže učenicima da shvate kako pristupiti rezultatima AI s oprezom.

2. Uvod u temu i istraživanje materijala

Korišćenjem AI alata, učenici mogu brzo dobiti osnovne informacije o novim temama, što im može poslužiti kao polazna tačka za dalje istraživanje. AI može pomoći pri prevođenju i razumevanju specifične terminologije, što omogućava učenicima lakši pristup resursima na različitim jezicima, pružajući širi pogled na temu.

3. Organizacija beležaka i konsolidacija znanja

Generativni AI alati mogu pomoći učenicima da organizuju beleške u različite formate, poput tabela, mentalnih mapa ili strukturiranih lista. Ova fleksibilnost omogućava učenicima bolje razumevanje odnosa između različitih koncepata i lakše prepoznavanje praznina u znanju.

4. Samoprocena i evaluacija razumevanja

Generativna veštačka inteligencija može pomoći učenicima da testiraju svoje znanje generisanjem pitanja o temi koju proučavaju. Ovaj proces im omogućava trenutnu povratnu informaciju o napretku, prepoznavanje slabih tačaka i usmeravanje fokusa na oblasti koje zahtevaju dodatno učenje.

5. Razvoj veština analize podataka i istraživačkih veština

Korišćenjem generativne veštačke inteligencije, učenici mogu analizirati podatke i prepoznati obrasce ili trendove. Ovo im može pomoći u istraživačkom radu, a kroz proces evaluacije AI analize, razvijaju dublje razumevanje metodologije i kritičko razmišljanje o prikupljenim podacima.

6. Razvoj čitalačkih veština i kritičke analize

Generativni alati mogu pomoći učenicima da analiziraju tekstove, prepoznaju ključne informacije i stvore sažetke. Poređenjem sopstvenih sažetaka s onima koje generiše AI, učenici mogu steći uvid u različite načine interpretacije informacija i ojačati svoje kritičke sposobnosti.

7. Unapređenje kreativnog pisanja

Generativna veštačka inteligencija može biti koristan alat za razvoj veština pisanja, nudeći primere strukture i formata različitih vrsta radova, poput eseja i izveštaja. Korišćenjem AI predložaka, učenici mogu lakše razumeti osnovne koncepte stila i formatiranja.

8. Povratna informacija na pisane radove

Generativna veštačka inteligencija može pružiti povratne informacije o pisanju, uključujući savete za poboljšanje strukture, jasnoće i koherentnosti. Ove povratne informacije omogućavaju učenicima da prepoznaju jake i slabe tačke u svom pisanju, uz napomenu da proveravaju tačnost AI komentara i koriste ih kao pomoć, a ne zamenu za sopstvenu reviziju rada.

9. Obogaćivanje diskusija u razredu i učenje kroz više perspektiva

AI alati mogu generisati alternativne perspektive na teme diskusije, što može obogatiti interakciju u razredu. Na primer, učenici mogu koristiti AI za istraživanje različitih pristupa određenim laboratorijskim tehnikama ili praktičnim metodama, što im omogućava bolje razumevanje različitih pristupa i razvoj analitičkog pristupa eksperimentima.

10. Podrška u razvoju jezičkih i programerskih veština

Generativni AI alati mogu pomoći učenicima u vežbanju pisanih konverzacija na ciljanom jeziku, kao i u analizi i poboljšanju koda. Ova vrsta podrške omogućava učenicima razvoj specifičnih jezičkih i tehničkih veština, uz priliku za refleksiju i reviziju kako bi bolje razumeli svoje greške.

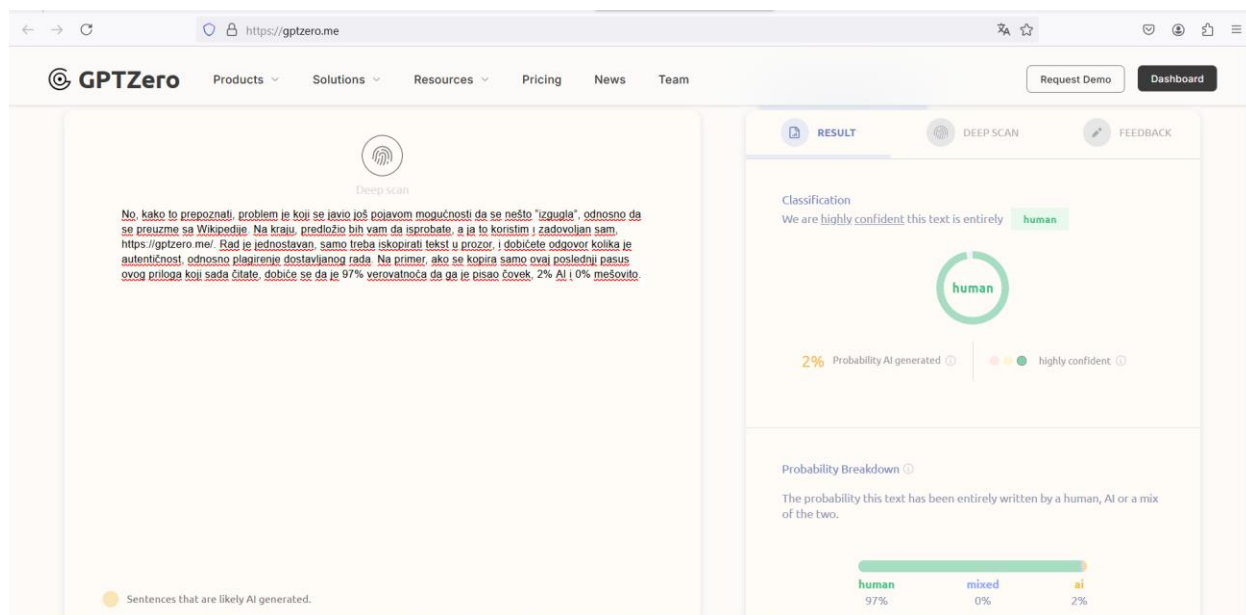
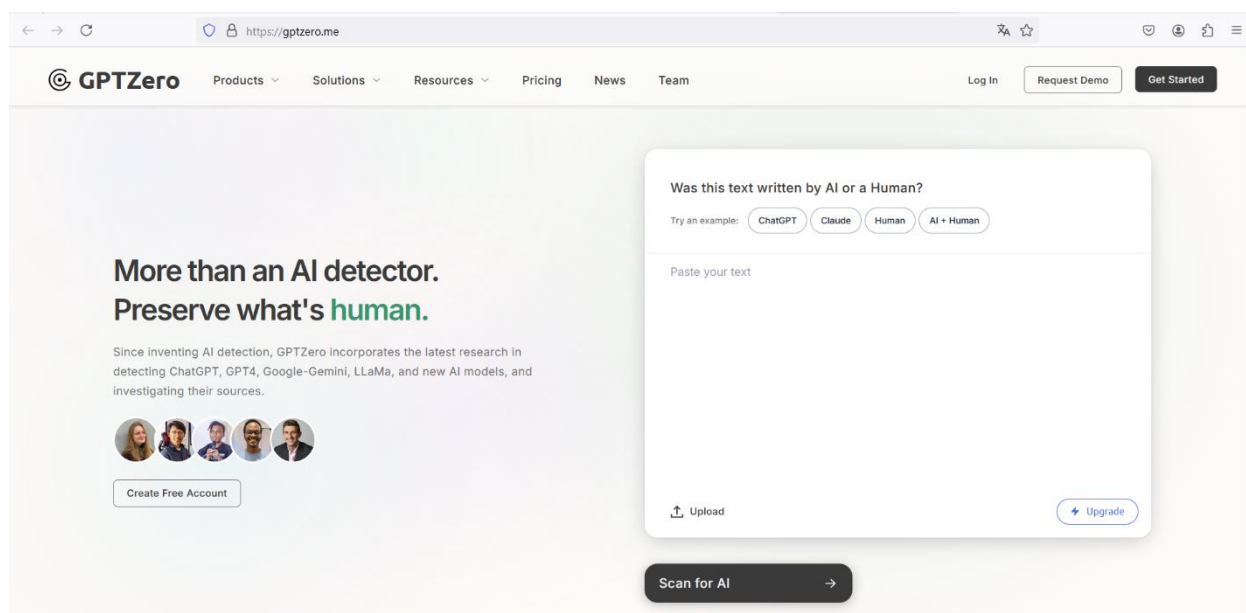
Kroz ove aktivnosti, učenici razvijaju dublje razumevanje kako koristiti generativnu veštačku inteligenciju u obrazovne svrhe i bolje shvataju ograničenja i prednosti ovih alata. Generativna veštačka inteligencija (AI) može imati mnoge kreativne svrhe izvan jednostavnog generisanja teksta kao odgovor na upite u četu. Međutim, mnogi od toga dolaze s ograničenjima koja nisu uvek odmah očigledna. Ovaj savet pretpostavlja da možda već imate iskustva u korišćenju generativnih AI alata kao što su ChatGPT, Claude, Bard ili Bing.

Generativni AI alati i plagijat

Učenici bi trebalo da budu svesni da alati veštačke inteligencije ne mogu zameniti ljudsko kritičko razmišljanje niti razvoj naučnih i predmetnih znanja koji čine osnovu njihovog obrazovanja.

Učenici koji koriste veštačku inteligenciju tokom učenja moraju učiti i primenjivati iste veštine prepoznavanja izvora i jasne atribucije kao zaštitu od plagijata, kako bi osigurali jasnu razliku između svog rada i bilo kojeg teksta ili materijala dobijenog iz generativnih AI alata. Neovlašćeno korišćenje veštačke inteligencije potpada pod propise o plagijatu i može dovesti do sankcija u skladu s pravilima. Ako nastavnik odabere i odobri korišćenje generativne veštačke inteligencije u pripremi rada, učenici bi trebalo jasno da navedu na koji način je AI korišćen u njihovom radu.

No, kako to prepoznati, problem je koji se javio još pojavom mogućnosti da se nešto “izgugla”, odnosno da se preuzme sa Wikipedije. Na kraju, predložio bih vam da isprobate, a ja to koristim i zadovoljan sam, <https://gptzero.me/>. Rad je jednostavan, samo treba iskopirati tekst u prozor, i dobićete odgovor kolika je autentičnost, odnosno plagirenje dostavljanog rada. Na primer, ako se kopira samo ovaj poslednji pasus ovog priloga koji sada čitate, dobiće se da je 97% verovatnoća da ga je pisao čovek, 2% AI i 0% mešovito.

Dejan Kreculj

Pedagoški savetnik